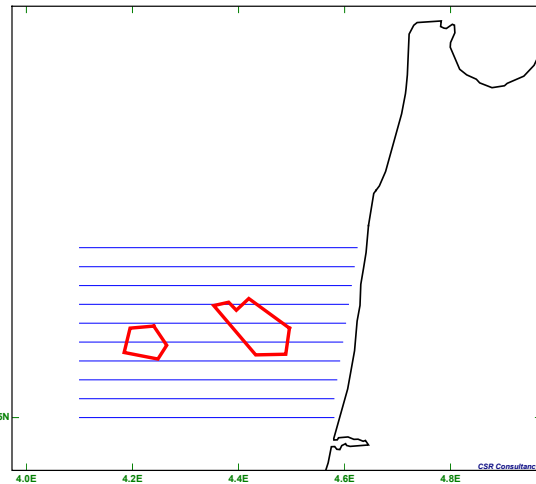

op verantwoorde wijze gehaald kan worden en mogelijk zelfs naar boven kan worden bijgesteld. NB: het gaat hierbij dan wel over enkele duizenden windmolens, verdeeld over “windparken” waar tientallen of honderden grote molens bij elkaar staan.

'Frisse Zeewind' is opgesteld door Stichting De Noordzee en wordt onderschreven door Stichting Natuur en Milieu, Vogelbescherming Nederland, Natuurmonumenten, het Wereld Natuur Fonds, Milieudefensie, Reinwater, Waterpakt, de Waddenvereniging en Stichting Duinbehoud. Greenpeace heeft niet ondertekend maar is ook een sterke voorstander van windenergie uit zee. Voor meer informatie en het aanvragen van een exemplaar van 'Frisse Zeewind' neemt u contact op met Stichting De Noordzee: Michel Langendijk en Sytske van den Akker, 030-2340016 of 06-55942646. Kijk ook op www.noordzee.nl. De brochure is ook te verkrijgen bij Vogelbescherming: 030-693 7777.

De natuurorganisaties worden op hun wenken bediend.

In 2003 wordt volgens plan begonnen met de aanleg van één of twee parken, voor de kust van Noord-Holland (zie kaartje: de polygonen ten NW van IJmuiden. De eerste fase van onderzoek, naar de nog “ongestoorde situatie” vindt plaats in week 39 en in week 43 van 2002, vanaf schepen van Rijkswaterstaat. Bij dit eerste onderzoek zullen (zee)vogels en zeezoogdieren worden geïnventariseerd in een gebied rond beide geplande parken. Dit zal gebeuren langs een tiental oost-west transecten (zie kaartje); van 23-27 september met de Mitra, en van 21-25 oktober met de Arca. Zeetrektellers in het gebied kan dit niet ontgaan: het zijn grote schepen die de ene keer recht op de kust aanvaren, om even later weer zee te kiezen. Als alles goed gaat, wordt dag en nacht doorgevaaren: 's nachts wordt dan met een speciale “Bruinvis-luisterkit” geprobeerd de aanwezigheid van (onzichtbare) bruinvissen vast te stellen.

RECENTE PUBLICATIES

Brierley A.S. & Fernandes P.G., 2001. Diving depths of Northern Gannets: acoustic observations of *Sula Bassana* (!) from an autonomous underwater vehicle. *Auk* 118: 529-534. Leuk stukje in *The Auk* over duikende jan van genten van visserijbiologen. In de noordelijke Noordzee probeerden ze een inventarisatie te maken van scholen haring, aan het oppervlak. Dit is een probleem tijdens haringsurveys, want de gebruikte echo-apparatuur bevindt zich in de regel onderaan het schip en “kijkt” naar beneden, waardoor de bovenste meters van het water gemist worden. Ook verstoort een varende schip natuurlijk scholen vis die zich dicht bij het oppervlak bevinden. De slimme oplossing was een zelf onder water varende robot, met een echo-apparaat dat naar boven was gericht. De robot kon op kilometers afstand van het moederschip opereren, op dieptes tussen 20 en 50 meter. Op de echogrammen waren enkele zware, van het oppervlak recht naar beneden gaande strepen zichtbaar, gemiddeld tot zo’n 20 meter diepte (range: 8-34m, maar dieper (het robotoog voorbij) is mogelijk). De operators waren er zeker van dat het jan van genten waren die deze echo’s veroorzaakten, want andere duikende vogels (alkachtigen) hadden ze in het zeegebied (dicht bij Orkney en Shetland, juli) niet gezien. Referenten van *Atlantic Seabirds* zijn hopenlijk wakkerder als dergelijke non-waarnemingen voorbij komen en ook laten ze vast de latijnse soortnaam in de titel niet met een hoofdletter B schrijven. Los daarvan: leuk stuk!

MFL

GERINGDE ZEEVOGELS

De volgende terugmeldingen werden ontvangen van Gerrit Speek (Nederlandse Ringcentrale, Heteren), van Adriaan Dijkse (EcoMare, Texel) en van Roel Draijer (Vogelhospitaal Stichting Vogelrampenfonds, Haarlem), waarvoor onze dank.